

ادامه اعتراض در شبلی همزمان با گزارش حقوق بشری سازمان ملل دادخواهی علیه پینرا

دفتر حقوق بشر سازمان ملل در گزارشی نیروهای امنیتی شبلی را متهم به ارتکاب موارد جدی نقض حقوق بشر در اعتراضات و ناآرامی‌های دو ماه گذشته این کشور از جمله با دست زدن به قتل، شکنجه، سوءاستفاده جنسی و اعمال زور افراطی علیه معترضان کرد. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، این گزارش در حالی از سوی دفتر حقوق بشر سازمان ملل منتشر شده که ریاست این دفتر به عهده میچل باجله، رئیس جمهور سابق شبلی و از مخالفان سیاسی سباستین پینرا، رئیس جمهور فعلی این کشور در داخل است. در گزارش منتشر شده از سوی کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل که با واکنش منفی مقام‌های شبلی روبه‌رو شد از دولت این کشور خواسته شده تا به شهروندانش اجازه تظاهرات صلح‌آمیز بدون متحمل شدن آسیب‌های فیزیکی را بدهد. در این گزارش نوشته شد: براساس دلایلی معقول، این باور وجود دارد که در شبلی تعداد بالایی موارد ارتکاب نقض جدی حقوق بشر رخ داده است. اکثریت کسانی که در این دوره زمانی از حق خود برای برپایی تجمع استفاده کرده‌اند این کار را به شیوه‌ای صلح‌آمیز انجام دادند. این گزارش در حالی منتشر شده که در تاریخ ۱۸ اکتبر گذشته ناآرامی‌ها در سراسر شبلی در پی اعتراضات دانشجویی در واکنش به افزایش هزینه‌های بلیط مترو و سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی به راه افتاد و در ادامه تبدیل به یک جنبش سراسری طرح مطالبات از دولت شبلی شد. معترضان در شبلی خواستار اجرای اصلاحات اعم از اصلاح حوزه آموزش، بهداشت و درمان، بازنستتگی و حتی خواستار اصلاح ساختار قانون اساسی این کشور که به سال ۱۹۸۰ بر می‌گردد، شده‌اند.

گزارش دفتر حقوق بشر سازمان ملل در حالی ارائه شده که سازمان‌های حقوق بشری نظیر دیده‌بان حقوق بشر، فون بین الملل و همچنین «انستیتی ملی حقوق بشر شبلی» از بی‌بایی منفی از عملکرد مقام‌های این کشور در جریان اعتراضات ارائه کرده‌اند. تحقیقات سازمان ملل نشان داده که بالغ بر ۳۵۰ تن به دلیل شلیک گلوله‌های ساچمه‌ای از سوی نیروهای امنیتی شبلی به سمت معترضان دچار آسیب‌های چشمی یا آسیب‌های دیگر از ناحیه صورت شده‌اند.

مقام‌های حقوق بشری گفتند، این ثابت می‌کند که نیروهای امنیتی شبلی «از سلاح‌های کمتر مرگبار به شیوه‌ای نادرست و کور کورانه و مقایر با اصول بین‌المللی کاهش ریسک جراحات استفاده کرده‌اند». در این گزارش تصریح شد که گروه‌های دیگری از معترضان نیز بر اثر مواد شیمیایی نظیر گاز اشک‌آور دچار جراحات شده‌اند. این تحقیقات نتیجه گرفته که تعداد زیادی از معترضان بازداشت شده نیز قربانی بدرفتاری شده‌اند. طبق اعلام دفتر کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل، برخی از این معترضان بازداشت شده هدف خشونت‌های جنسی، اعدام‌های شبیه‌سازی شده و تهدید به ناپدید کردن افراد قرار گرفتند که این موارد در سطح شکنجه است. گزارش مذکور تصریح کرد: بسیاری از این موارد در جاهایی که دوربین‌های نظارتی وجود نداشته رخ داده‌اند و مسببان این اقدامات به آسانی قابل شناسایی نیستند. دفتر کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل همچنین از شبلی تقاضا کرد تا دست به تدایمی مانند نظارت بر فعالیت نیروهای امنیتی و تضمین استفاده آنها از کارت شناسایی یزند و این که مقام‌های این کشور اقداماتی را در راستای پاسخگو کردن مسببان نقض حقوق بشر و به رسمیت شناختن این نقض‌ها اتخاذ کنند. گزارش دفتر حقوق بشر سازمان ملل در حالی منتشر شد که پایتخت شبلی بار دیگر صحنه اعتراض مخالفان علیه دولت و رئیس جمهوری این کشور شده است. تاز نمای شبکه‌ای از تی اسپانیولی گزارش داد که یک روز پس از آنکه قانونگذاران شبلی یک شکایت رسمی علیه «سباستین پینرا» رئیس جمهوری این کشور را در مورد مسئولیتش در قبال اقدامات غیرقانونی پلیس علیه معترضان تأیید نکردند، معترضان روز جمعه بار دیگر در شهر سانتیاگو علیه دولت و رئیس جمهور تظاهرات کردند.

آزار استراتژیک

نگاهی به دلایل به رسمیت‌شناختن «نسل‌کشی ارمنه» توسط سنای آمریکا

رشاد گلزاری

تصویب قطعنامه به رسمیت شناختن نسل‌کشی ارمنه در سال ۱۹۱۵ توسط سنای آمریکا یک پرونده چند ضلعی است. درست است که یک ضلع این پرونده در سنای آمریکا قرار دارد، اما باید متوجه باشیم که این موضوع خیلی دیرتر از اروپایی‌ها توسط ایالات متحده مورد تأیید قرار گرفت. اینکه در ایروان (پایتخت ارمنستان) پس از تصویب این قطعنامه، جشن شادی برگزار می‌شود حامل دو پیام است؛ نخست اینکه شهروندان ارمنستان و حتی ارمنه‌ای که در سراسر دنیا (از جمله ایران) گسیل شده‌اند، احساس می‌کنند که اجدادشان فراموش نشده‌اند که این موضوع یک بحث قومیت‌شناسی را مطرح می‌کند و مورد نظر مانیست. دوم، پشت پرده‌های سیاسی این ماجراست. اینکه فکر کنیم ایالات متحده (آن هم در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ) برای رضای خدا و شاد شدن دل ارمنه دست به چنین اقدامی زده است، کاملاً به دور از منطق سیاسی و واقعیت‌های نظام فعلی بین‌الملل است و بیشتر به یک خوش‌بینی شبیه خواهد بود.

درست است که اصل تفکیک

قوا و استقلال آن در ایالات متحده رعایت می‌شود و کنگره آمریکا به عنوان قوه مقنن و متشکل از مجلس نمایندگان و مجلس سنا به صورت مستقل از کاخ سفید (به عنوان قوه مجریه) عمل می‌کند؛ اما باید متوجه باشیم که پرونده به رسمیت شناختن نسل‌کشی ارمنه توسط امپراطوری عثمانی فقط یک سرنار دیپلماتیک قطعنامه مجلس سنا و نمایندگان آمریکا دولت فعلی ترکیه را مورد هدف قرار داده است. از این جهت این پرونده مستقیماً بر سیاست خارجی آمریکا و روابط دو جانبه این کشور با ترکیه تأثیرگذار است. تا جایی که مقامات دولت ترکیه و واکنش‌های متفاوتی به این موضوع داشته‌اند. به عنوان مثال «براهیم کالین» سخنگوی ریاست جمهوری ترکیه در پیامی توثیقی به رسمیت شناختن «نسل‌کشی ارمنه» از سوی سنای آمریکا را «فهم‌نادرست از تاریخ برای کسب منافع سیاسی کوچک» خوانده و این اقدام را به شدت محکوم کرد. کالین افزود: این تصمیم خنثی در هیچ یک از زمینه‌های سیاسی، نظامی و اقتصادی تأثیری بر موضوع بحسب قاطع ترکیه نخواهد داشت. در ادامه «مولود چالوش اوغلو»، وزیر امور خارجه ترکیه نیز در پیامی توثیقی این قطعنامه را «تحمایش سیاسی» خواند و افزود: «این قطعنامه به لحاظ قانونی الزام‌آور نیست و به هیچ

وجه اعتبار ندارد. کسانی که می‌خواهند به خاطر اهداف سیاسی از تاریخ استفاده کنند، تر سوهایی هستند که تمایلی به مواجهه با حقیقت ندارند.» از سوی دیگر «فخرالدین آلتون»، مدیر ارتباطات ریاست جمهوری ترکیه نیز در پیامی توثیقی این تصمیم کنگره آمریکا را تلاقی حمله‌انکارا به شمال شرق سوریه و تضعیف روابط دونالد ترامپ با رجب طیب اردوغان دانست.

چه کسی راست می‌گوید؟

در اظهارات سه مقام ارشد دولت ترکیه یک کلیدواژه وجود دارد که آن را باید اشاره هر سه نفر به استفاده «سیاسی» آمریکا از پرونده نسل‌کشی ارمنه توسط عثمانی بدانیم. از جهتی دیگر همانگونه که وزیر خارجه ترکیه (به درستی) گفته است، این قطعنامه سنای آمریکا را زور نیست و بیشتر جنبه مخدوش کردن وجهه سیاسی ترکیه را هدف قرار داده است. اما سوال این است که چه کسی در مورد این پرونده راست می‌گوید؟ شکی در این نیست که امپراطوری عثمانی در میانه سال‌های ۱۹۱۵ تا ۱۹۱۷ حدود یک و نیم میلیون نفر از ارمنه که در سرزمین‌های تحت نظر امپراطوری عثمانی زندگی می‌کردند را در قالب قیام «ترکان جوان» قتل عام یا تبعید اجباری کرده‌اند اما مساله اصلی این است که ایالات متحده چرا در این برهه

اینکه فکر کنیم ایالات متحده (آن هم در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ) برای رضای خدا و شاد شدن دل ارمنه بر «نسل‌کشی» آنها مهر تأیید زده است، کاملاً به دور از منطق سیاسی و واقعیت‌های نظام فعلی بین‌الملل است و بیشتر به یک خوش‌بینی شبیه خواهد بود

زمانی دست به چنین کاری زده است؟ سوال بعدی این است که چرا واشنگتن در تر از برخی کشورهای اروپایی بر نسل‌کشی ارمنه مهر تأیید زد؟ اگر نگاهی به سال ۲۰۱۱ بیندازیم به خوبی می‌بینیم که فرانسه هشت سال زودتر از ایالات متحده نسل‌کشی ارمنه را به رسمیت شناخت و به قانون تصویب کرد. به گونه‌ای که به رغم تهدیدهای ترکیه، پارلمان فرانسه طرحی را در مورد مجازات «انکارکنندگان نسل‌کشی ارمنه» در همان سال تصویب کرد. بر اساس این قانون، مجازات انکار قتل عام ارمنه توسط ترکیه که اوایل قرن بیستم رخ داد، یک سال حبس و ۴۵ هزار یورو جریمه خواهد بود. این اقدام دولت

وقت فرانسه اگر چه پاسخ مثبت پاریس به درخواست نیم میلیون شهروند این کشور بود که تبار ارمنی دارند، اما به هر ترتیب این موضوع هم تأثیر زیان‌بار بر روابط دو طرف گذاشت. تا جایی که رجب طیب اردوغان که در آن زمان نخست‌وزیر ترکیه بود و مشغول دیدار با ویکتور یانو کوئچ (رئیس جمهور وقت اوکراین) بود در کنفرانس خبری مشترکش رسماً پاریس را خطاب قرار داد و اعلام کرد مجوز استفاده کشتی‌های تجاری فرانسه از بندگاه‌های ترکیه لغو خواهد شد و حتی سفیر ترکیه از پاریس فراخوانده شد.

کمی بعد یعنی در اوایل سال ۲۰۱۶ پارلمان آلمان دست به اقدام مشابه زد. در آن زمان بوندستاک آلمان طرحی را به رای‌گیری گذاشت که توسط ائتلاف راست‌گرا و چپ‌گرای پارلمان و سبزهای مخالف دولت آلمان پیشنهاد شده بود و علی‌رغم عدم حضور انگلار کل در زمان رای‌گیری، (به گفته سخنگوی وی) این طرح کاملاً مورد تأیید و حمایت صدر اعظم آلمان قرار داشت. تا جایی که فقط یک نماینده رای منفی و یک نماینده دیگر رای ممتنع داده بود. این دو نمونه به خوبی تأیید می‌کند که ایالات متحده با تصویب قطعنامه مذکور به دنبال آن است تا ترکیه را در چند جنبه و به چند دلیل مشخص تحت فشار قرار دهد؛ اما نکته اینجاست که باید دید چه کسی این قطعنامه را و به چه نییتی به رای گذاشته است.

پای دموکرات‌ها در میان است! ماهیت اصلی تصویب قطعنامه مذکور را باید در کالبد تفکر دموکرات‌های مجلس نمایندگان آمریکا و تقابل آنها با ترامپ جست‌وجو کرد. زمانی که ترکیه عملیات چشمه صلح را در نواحی شمال سوریه انجام داد اخبار زیادی در مورد کشته و آواره شدن هزاران تن از کردهای سوریه منتشر شد که همین موضوع باعث شد تا دموکرات‌های مجلس نمایندگان علیه کاخ سفید موضع‌گیری کنند. این روند بعلاوه درگیری آنها با ترامپ بر سر مساله قتل جمال خاشقچی و معرفی عامل یا عاملان آن باعث شد تا شاکف میان دو طرف در آمریکا یاد شود. اما در نهایت دموکرات‌ها توانستند بر رقبای جمهور، یخواه خود پیروز شوند. تا جایی که طرح تصویب و تأیید نسل‌کشی از

باید توجه داشت که علاوه بر لابی یهودی‌ها و سعودی‌ها، لابی ارمنه و لابی ایرلندی‌ها از محفل‌های پر قدرت سیاسی در کنگره آمریکا به حساب می‌آیند که بدون شک لابی ارمنه در تصویب قطعنامه به رسمیت شناخته شدن نسل‌کشی ارمنه نفوذ داشته‌اند

سوی دموکرات‌ها در مجلس نمایندگان با اکثریت آرای آورد و به مجلس سنا رفت. در مجلس سنا، «باب مندز» سناتور دموکرات از ایالت نیوجرسی طرح را به صورت فوری در دستور کار قرار داد اما با توجه به نگاه تجاری و نظامی ترامپ (برآمده از عضویت ترکیه در ناتو) به آنکارا چند سناتور جمهور یخواه از جمله سناتور لیزی گراهام به درخواست دولت دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا سه مرتبه مانع از رای‌گیری درباره پیش‌نویس نسل‌کشی ارمنه شدند.

این روند به خوبی نشان می‌دهد که قطعنامه مذکور به نوعی در جهت تحت فشار قرار دادن ترکیه و شخص اردوغان به تصویب رسیده است. از سوی دیگر باید توجه داشت که علاوه بر لابی یهودی‌ها و سعودی‌ها، لابی ارمنه و لابی ایرلندی‌ها از محفل‌های پر قدرت سیاسی در کنگره آمریکا به حساب می‌آیند که بدون شک در تصویب قطعنامه مذکور نفوذ داشته‌اند. به هر ترتیب آنچه از این پرونده به تصویب قطعنامه به رسمیت شناختن نسل‌کشی ارمنه بر می‌آید این است که دموکرات‌ها در وهله اول روابط ترامپ و اردوغان در پرونده سوریه و ناتو را هدف گرفته‌اند و در وهله دوم، جمهور یخواهان اس ۴۰۰ از سوی آنکارا باعث ناراحت شدن لابی فروش تسلیحات در آمریکا شده است. مجموع این اقدام‌ها را می‌توان «آزار استراتژیک اردوغان» و ترکیه دانست. واژه‌ای که ترامپ بارها از آن برای تفسیر اقدام‌های مغرب دموکرات‌ها علیه خود استفاده کرده است.

خبر

گمانه‌زنی‌ها در مورد تشکیل کابینه لبنان توسط حریری

در حالی که منابع لبنانی از سیرامور به سمت مکلف شدن حریری برای نخست‌وزیری این کشور خبر می‌دهند اما رئیس حزب «بیروهای لبنانی» بر دولت تکنوکرات اصرار دارد. به گزارش النشهر، منابع لبنانی به موضع‌گیری درباره موعه ریزینی‌های الزام‌آور پارلمانی و اینکه روند به سوی نخست‌وزیر شدن چه فردی پیش می‌رود، پرداختند. منابع لبنانی به ال بی سی اعلام کردند: توقیفی در ریزینی‌های پارلمانی در کار نخواهد بود و میشل عون رئیس‌جمهور لبنان موضع خود را تغییر نداده است. این منابع افزودند: میشل عون حامی دولت تکنوسیاسی است. منابع مذکور تأکید کردند: اوضاع به سوی مکلف شدن «سعد حریری» برای تشکیل کابینه پیش می‌رود. این در حالیست که سمیر جعجع رئیس حزب نیروهای لبنانی، بر دولت تکنوکرات مستقل تأکید کرد و گفت: هر دولتی مشابه دولت‌های قبلی ما را به جایی نمی‌رساند

عمر البشیر به دو سال حبس در مرکز اصلاح اجتماعی محکوم شد

جلسه محاکمه عمر البشیر، رئیس‌جمهور برکنار شده سودان به اتهام فساد روز گذشته (شنبه) در میان تدابیر شدید امنیتی آغاز شد. در این جلسه وی در ابتدا به ۱۰ سال حبس و سپس با حکم قاضی به دو سال حبس در یک مرکز اجتماعی محکوم شد. به گزارش سایت البیان، دادگاه محاکمه عمر البشیر، به اتهام فساد در حالی برگزار شد که تدابیر امنیتی گسترده برای مقابله با راهپیمایی‌های مردمی در خارطوم اتخاذ شده است. دادگاه سودان دیروز حکم نهایی را علیه رئیس جمهوری برکنار شده این کشور به اتهام پولشویی، فساد و کسب مال از راه غیرقانونی صادر کرد و در این پرونده وی به ۱۰ سال حبس محکوم شد. اما در همین جلسه قاضی حکم البشیر را با توجه به این که سن البشیر بیش از ۷۰ سال است و طبق قوانین سودان نمی‌تواند به زندان منتقل

هنیه: هیچ تماسی با ترامپ نداشته‌ایم!

رئیس دفتر سیاسی حماس ضمن تأکید بر اینکه رژیم صهیونیستی دیگر نمی‌تواند نوار غزه را اشغال کند، گفت که این جنبش هیچ تماسی با دولت ترامپ ندارد. اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در مصاحبه با روزنامه القدس العربی درباره سفر دوره‌ای خارج اش گفت: من از مقامات مصری به خاطر برخورد مثبتشان قدر دانی می‌کنم و امیدوارم که از طریق تفاهم میان حماس و قاهره این مرحله حساس از بی‌اعتمادی را پشت سر بگذاریم. مقامات مصری معتقدند که ما همواره در مسیری بوده‌ایم که محور آن حفظ امنیت و ثبات مصر، اردن و تمامی کشورهای عربی است. هنیه درباره مذاکره با آمریکا گفت: ما هیچ مذاکره‌ای با دولت دونالد ترامپ نداریم. آمریکا باید با ما ارتباط برقرار کند اما موضع ما این است که ارتباط و مذاکره بر اساس قواعد بازی ساده‌لوحانه‌ای به نام معامله قرن و مستولان کنونی آمریکا ممکن نیست.

تظاهرات در عراق علیه نامزد نخست‌وزیری

همزمان با گمانه‌زنی درباره احتمال معرفی محمد شیاع السوداني، نماینده پارلمان عراق برای تصدی پست نخست‌وزیری این کشور، برخی مناطق عراق جمعه‌روز گذشته (شنبه) شاهد تجمعات علیه نامزدی وی بودند. شبکه روسیا الیوم اعلام کرد که همزمان با مطرح شدن نام محمد شیاع السوداني به عنوان نامزد احتمالی تصدی پست نخست‌وزیری عراق، میدان‌های تظاهرات در این کشور در روز گذشته شاهد تظاهرات علیه وی بود. در همین راستا، معترضان عراقی در میدان التحریر در مرکز بغداد و برخی استان‌های جنوبی عراق مخالفت خود با نامزدی السوداني را اعلام کردند. مخالفان السوداني معتقدند که السوداني پیش از این در مناصب مختلف دولتی حضور داشته و به همین دلیل نمی‌تواند نخست‌وزیر مستقلی برای کشورشان باشد. معترضان عراقی همچنین با اشاره به کناره‌گیری السوداني از حزب اسلامی «الدعوه» پلاکارت‌هایی را در دست داشتند که بر روی آنها عبارت «مستقل نه مستعفی» نوشته شده بود.

